

FOCUS Parameters

De individuele beoordeling – het begin van kindgerichte procedures

December 2021

Working together
for children in criminal
proceedings

Terre des hommes
Helping children worldwide.

FOCUS wordt medegefinancierd door het programma Rechten, Gelijkheid, Burgerschap van de EU

Disclaimer

FOCUS Parameters: de individuele beoordeling – het begin van kindgerichte procedures, bevat alleen de mening van de auteur en is zijn/haar eigen verantwoordelijkheid. De Europese Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid voor het gebruik van de informatie van dit document.

Inhoud

Dankwoord	4
Over het FOCUS-project	5
Inleiding	7
Hoe kunnen de FOCUS-Parameters uw werk ondersteunen?	7
Vorm van de Parameters	8
Achtergrond van de Parameters: overzicht van de individuele beoordeling van de omstandigheden en behoeften van kinderen	10
De individuele beoordeling – in een notendop	
1.1 Overzicht: Wetten en richtlijnen	10
1.2 Overzicht: Kernelementen van de procedure voor het uitvoeren van een individuele beoordeling	11
1.3 Overzicht: het systeem dat de basis vormt voor individuele beoordelingsprocessen	14
1.4 Profiel: individuele beoordelingen vanuit het perspectief van de praktijk	14
1.5 Overzicht: het perspectief van het kind	15
De FOCUS-Parameters	16
Overzicht van de Parameters	16
Parameter nr. 1: Holistisch en allesomvattend	18
Parameter nr. 2: Inclusieveit	20
Parameter nr. 3: Participatie	22
Parameter nr. 4: Kindgerichte en kind sensitieve procedures	24
Parameter nr. 5 Continu en actueel	25
Parameter nr. 6 Multidisciplinair en in samenwerking	26
Parameter Nr. 7: Kwaliteit	28
Parameter Nr. 8: Voorzien van de juiste middelen/verduurzaamd	29
Parameter Nr. 9: Gericht op effect	30
Parameter Nr. 10: Gericht op vooruitgang (bijdragen aan leerproces)	31

Dankwoord

Deze **Parameters** zijn ontwikkeld in het kader van het FOCUS-project en zijn onderdeel van een set van **FOCUS-hulpmiddelen**. Deze versie is ontwikkeld voor een pilot die is uitgevoerd binnen het FOCUS-project in 2021 in Bulgarije, Nederland, Servië, Roemenië en Griekenland. Het is onze intentie om tijdens het project kennis en bronnen die relevant zijn voor de Parameters te vergaren en verwerken, en dan aan het einde van het project een definitieve versie te publiceren.

De ontwikkeling van de Parameters werd geleid door Rebecca O Donnell, Child Circle, met waardevolle input van de FOCUS experts Silvia Randazzo (expert kindgerichte procedures), Annemieke Wolthuis (onderzoeker, mediator en trainer), Mariama Diallo (regionaal programmamanager Terre des Hommes), Orinda Gjoni (projectcoördinator FOCUS) en de deelnemende partners – Child Rights Centre (Servië), Defence for Children (Nederland), SAPI (Bulgarije), Terre des Hommes Hellas (Griekenland) en Terre des Hommes Romania (Roemenië).

Over het FOCUS-project

Het FOCUS-project¹, medegefinancierd door de EU (2020 – 2022), is erop gericht de implementatie van Europese juridische verplichtingen om **een individuele beoordeling van de behoeften en omstandigheden van kinderen die als verdachte of slachtoffer in aanraking komen met het strafrecht, te promoten en te ondersteunen**. Die verplichtingen zijn opgenomen in drie EU-Richtlijnen, te weten de richtlijn bestrijding van (online) seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen², de slachtofferrichtlijn³ en de richtlijn procedurele waarborgen⁴ die inmiddels in nationale wetgeving zijn omgezet en soms aangevuld.

Het uiteindelijke doel van het project is het ondersteunen van het opzetten van kindgerichte procedures en te waarborgen dat kinderen die in aanraking komen met strafrecht, als slachtoffers en als verdachten, zorg op maat ontvangen en toegang hebben tot hulp en steun die passend bij hen zijn, Dit houdt ook in dat dit via de inzet van herstelrecht kan plaatsvinden. De FOCUS-partners zien de implementatie van een degelijke, **multidisciplinaire individuele beoordeling als het begin van een kindgerichte procedure**.

Hiertoe zijn de hoofddoelen van dit project:

1. Het systematisch toepassen van individuele beoordelingsprocessen betreffende kinderen die in aanraking komen met het strafrecht als uitgangspunt maken.
2. Het vergroten van kennis, deskundigheid en vaardigheden bij professionals werkzaam in het jeugdrecht aangaande de parameters, hulpmiddelen, procedures en processen voor het toepassen van de individuele beoordeling van kinderen die in aanraking komen met het strafrecht.
3. Het vergroten van kennis en capaciteiten van kinderen aangaande hun rechten in het strafrecht. Het versterken van kinderen in hun rol als 'agent of change' en pleitbezorgers van kindgerichte procedures.

Het project faciliteerde het leerproces door internationale uitwisseling van praktijken tussen de vijf doellanden: Bulgarije, Griekenland, Servië, Roemenië en Nederland. FOCUS-partners signaleerden hiaten tussen theorie over en praktijk van de implementatie van individuele beoordelingsprocessen. Die hiaten zijn geadresseerd door de jeugdprofessionals nieuwe, praktische hulpmiddelen en bronnen te bieden om (de praktijk van) individuele beoordelingsprocessen in hun land toe te passen en te systematiseren.

De belangrijkste FOCUS hulpmiddelen en bronnen die ontwikkeld zijn:

1. De FOCUS Parameters: bieden van leidende beginselen voor het uitvoeren van individuele beoordelingen van kinderen die betrokken zijn bij strafprocedures, met inbegrip van de eerbiediging van het EU Handvest van de Grondrechten en het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind (hulpmiddel).
2. De FOCUS Zelfreflectietool: begeleidt de FOCUS Parameters en ondersteunt betrokkenen en professionals bij het nadenken over hoe aan de parameters wordt voldaan of beter kan worden voldaan in hun praktijk of in hun nationale systemen (hulpmiddel).
3. De FOCUS Mapping Tool: helpt betrokkenen de stand van de ontwikkeling van individuele beoordelingsprocessen te beoordelen (hulpmiddel).

¹ <https://tdh-europe.org/our-work/focus-on-my-needs-working-together-for-children-in-criminal-proceedings-/7144>

² EU Directive 2011/93 on combating the sexual abuse and sexual exploitation of children and child pornography.

³ EU Directive 2012/29 establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime.

⁴ EU Directive 2016/800 on procedural safeguards for children who are suspects or accused persons in criminal proceedings.

4. De FOCUS-referentietabel voor vooruitgang helpt betrokkenen bij het identificeren van acties om verbeteringen te bereiken (hulpmiddel).
5. De FOCUS pilot planning tool: helpt betrokkenen bij het plannen van pilotactiviteiten om individuele beoordelingsprocessen te verbeteren (hulpmiddel).
6. De FOCUS onderzoekssamenvatting over individuele beoordeling van kinderen in Europa (bron).
7. Internationale mensenrechtenstandaarden die van toepassing zijn op individuele beoordelingspraktijken (bron).
8. Q&A Individuele beoordeling – het begin van een kindgerichte rechtspleging: kernelementen en veelgestelde vragen (bron).
9. FOCUS producten: Trainingshandboek, Online Informatie Platform en een E-learningcursus.

Inleiding

Het EU-recht schrijft voor dat van kinderen die verdachte of slachtoffer zijn in een strafprocedure een individuele beoordeling moet worden gemaakt ter vaststelling van hun omstandigheden en behoeften. Het juridisch kader bevat de belangrijkste elementen van deze verplichting, maar specificceert niet in detail door wie of hoe deze beoordeling moet worden uitgevoerd. Het is aan de lidstaten om, bij de implementatie van de verplichting op nationaal niveau, vast te stellen in welke vorm en op welke wijze deze beoordelingen zullen worden uitgevoerd. Desalniettemin moet bij de implementatie worden gezorgd dat in de nationale systemen en praktijken wordt voldaan aan de belangrijkste elementen zoals uiteengezet in het EU-recht.

Om deze reden zijn de FOCUS-Parameters ontwikkeld, die kunnen dienen als leidende beginselen bij het uitvoeren van de individuele beoordeling van kinderen die betrokken zijn bij een strafrechtelijke procedure, in overeenstemming met het EU-recht, met inbegrip van de rechten uit het EU Handvest van de Grondrechten en VN-Verdrag inzake de Rechten van het Kind.

Ze vormen de basis voor een betere ontwikkeling en implementatie van de nationale individuele beoordelingsprocedures en –praktijk. Het zijn algemene Parameters waaraan nationale individuele beoordelingsprocedures moeten voldoen, ongeacht de verschillende modellen/benaderingen in de afzonderlijke landen. De Parameters zijn ontworpen om te kunnen gebruiken binnen de context van de verschillende nationale systemen, om flexibel te kunnen worden gebruikt en om praktisch mee te kunnen werken, niet om abstracte richtlijnen te bieden.

Bronnen van inspiratie voor de ontwikkeling van de Parameters:

- ◆ Promise Quality Standards
<https://www.childrenatrisk.eu/promise/wp-content/uploads/sites/4/2018/04/PROMISE-Barnahus-Quality-Standards.pdf>
- ◆ ProGuard guardianship PAS
- ◆ PAS : <https://www.egnetwork.eu/wp-content/uploads/2019/10/PAS-tool.pdf>
- ◆ How the PAS can be used and piloted and outcomes
<https://www.egnetwork.eu/wp-content/uploads/2019/10/Pilot-PAS-Report.pdf>

Hoe kunnen de FOCUS-Parameters uw werk ondersteunen?

In zijn algemeenheid kunnen de Parameters dienen om overheden en de praktijk te ondersteunen bij het ontwikkelen van de procedure van de individuele beoordeling, zodat deze in overeenstemming met de rechten van het kind plaatsvindt en om ervoor te zorgen dat aan de rechten en behoeften van het kind tegemoet wordt gekomen.

Zodoende kunnen de Parameters op verschillende manier worden gebruikt, waaronder:

- i. Bewustwording creëren rondom verplichtingen die gelden bij individuele beoordelingen;
- ii. Ondersteuning bieden bij het bepalen van de voortgang van de individuele beoordelingsprocedure en of daarbij verbeteringen nodig zijn (zie ook de FOCUS-tool om de voortgang van de individuele beoordeling te bepalen en het FOCUS-voortgangsschema)
- iii. Ondersteuning bieden aan professionals die individuele beoordelingsprocedures ontwerpen
- iv. Ondersteuning bieden aan professionals bij het ontwikkelen of gebruiken van individuele beoordelingstools
- v. Ondersteuning bieden aan professionals om in samenwerking de individuele beoordeling uit te voeren, te gebruiken of hieraan bij te dragen
- vi. Ondersteuning bieden aan individuen binnen hun eigen werkgebied om hun rol te versterken als het gaat om de uitvoering van, het bijdragen aan of het gebruiken van de individuele beoordeling
- vii. Training bieden aan professionals
- viii. Ondersteuning bieden bij de monitoring van individuele beoordelingsprocedures
- ix. Ondersteuning bieden van betrokkenen bij het delen van hun kennis en informatie tussen landen

De Parameters kunnen doorlopend worden gebruikt om stapsgewijze voortgang mogelijk te maken, maar kunnen ook dienen als kader voor verdere uitwisseling van ervaring in nationale procedures. Ze kunnen worden gebruikt met de bijbehorende FOCUS-Parameters beoordelingstool, waarmee professionals kunnen zien in hoeverre hun eigen praktijk en rol kan bijdragen aan het voldoen aan de Parameters. Dit zal in de pilot worden gebruikt om feedback te geven en aanbevelingen voor verandering op te stellen.

Na het project kunnen de Parameters fungeren als handig kader voor uitwisseling van inspirerende nationale praktijkvoorbeelden. Als deze regelmatig worden herzien, kunnen ze worden gebruikt voor het verzamelen van goede praktijkvoorbeelden.

Vorm van de Parameters

De Parameters zijn als volgt opgesteld:

1. Het beginsel (kernbegrip(pen)) en de Parameter (de intentie, geformuleerd vanuit een kinderrechtenperspectief)
2. Achtergrond (beschrijving van de ratio van de Parameter)
3. Indicatoren (een aantal verschillende graadmeters door middel waarvan aan de Parameter kan worden voldaan, rekening houdende met verschillende modellen).

We streven ernaar dat de Parameters een levend document worden. De indicatoren kunnen bij toekomstige herzieningen van dit document door blijven ontwikkelen en kunnen verder worden georganiseerd in verschillende categorieën, waaronder (i) verbinding met en aanvaarding van internationale mensenrechtennormen (structurele indicatoren), (ii) inspanningen in de praktijk die worden geleverd om te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit de normen (procesindicatoren) en (iii) indicatoren, die helpen bij het meten van de resultaten van die inspanningen (uitkomstindicatoren). We hopen ook verwijzingen toe te voegen naar nuttige bronnen, waaronder uit relevant wetgeving, beleid en praktijk.

De Parameters worden voorafgegaan door een overzicht van de individuele beoordelingsprocedure, met bijzondere verwijzing naar de belangrijkste elementen daarvan, evenals de algemene maatregelen die moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat individuele beoordelingen op de juiste manier worden uitgevoerd en gebruikt. Als verdere context schetsen we ook kort de problemen waar professionals en kinderen tegen aanlopen met betrekking tot, en die mogelijk kunnen worden aangepakt door, de individuele beoordeling.

Achtergrond van de Parameters: overzicht van de individuele beoordeling van de omstandigheden en behoeften van kinderen

De individuele beoordeling – in een notendop

Op grond van het Europees en het internationale recht, moet bij een individuele beoordeling gekeken worden naar de persoonlijk omstandigheden van het kind dat betrokken is bij een strafrechtelijke procedure, hetzij als slachtoffer, hetzij als verdachte, met als doel te bepalen (i) welke speciale procedurele waarborgen nodig zijn in de strafrechtelijke procedure en (ii) welke speciale maatregelen nodig zijn om de situatie van het kind te verbeteren (behoefte op het gebied van welzijn/bescherming van het kind).

Individuele beoordelingen zijn een belangrijk middel om ervoor te zorgen dat de belangen van het kind eerste overweging vormen bij alle handelingen rondom het kind, zoals vereist in het Europees en internationale recht.

Goede voorbeelden en internationale richtlijnen op het gebied van kinderrechtspraak onderstrepen het belang van een kindgerichte, multidisciplinaire en interinstitutionele aanpak.

Dit ondersteunt de twee verantwoordelijkheden die de overheid moet combineren m.b.t. minderjarigen: het strafproces waarbij de minderjarige betrokken is en de procedure voor welzijn/bescherming van de minderjarige.

Individuele beoordelingen moeten putten uit en bijdragen aan deze kindgerichte, multidisciplinaire en interinstitutionele benaderingen.

1.1 Overzicht: Wetten en richtlijnen

In EU-wetten zijn verplichtingen vastgelegd ten aanzien van de individuele beoordeling. Ze bevatten de belangrijkste elementen van de verplichting, echter specificeren niet door wie of hoe een dergelijke beoordeling moet worden uitgevoerd. Lidstaten moeten bij het implementeren van deze verplichtingen op nationaal niveau zelf bepalen op welke manier deze beoordelingen moeten plaatsvinden.

De voornaamste richtlijnen zijn:

Artikel 22 van Richtlijn 2012/29/EU waarin minimumstandaarden zijn opgenomen met betrekking tot de rechten, ondersteuning en bescherming van slachtoffers (Richtlijn Slachtofferrechten)

Artikel 19 van Richtlijn 2011/93/EU ter bestrijding van seksueel misbruik en seksuele uitbuiting van kinderen en kinderpornografie (Richtlijn Bestrijding Seksueel Misbruik)

Artikel 7 van Richtlijn (EU) 2016/800 betreffende procedurele rechten voor kinderen die verdachte of beklaagde zijn in een strafprocedure (Richtlijn Procedurele Waarborgen).

1.2 Overzicht: Kernelementen van de procedure voor het uitvoeren van een individuele beoordeling

Uit de EU-verplichting om een individuele beoordeling te maken van de omstandigheden en behoeften van kinderen kunnen de volgende kernelementen worden geëxtraheerd, waaruit elk proces van het uitvoeren en gebruiken van een individuele beoordeling zou moeten bestaan.

Wat is het **doel** van de beoordeling?

- ◆ Ervoor zorgen dat kinderen altijd gebruik kunnen maken van hun procedurele rechten uit de EU-richtlijnen
- ◆ Ervoor zorgen dat rekening wordt gehouden met de specifieke behoeften van kinderen op het gebied van bescherming, onderwijs, training en sociale integratie (Richtlijn Procedurele Waarborgen)
- ◆ Dienen om, in overeenstemming met de vastleggingsprocedure van de lidstaat in kwestie, alle informatie over de individuele kenmerken en situatie van het kind vast te stellen en vast te leggen die van nut kan zijn voor de bevoegde autoriteiten om (a) te bepalen of er specifieke maatregelen ten aanzien van het kind moeten worden genomen; (b) na te gaan of ten aanzien van het kind voorzorgsmaatregelen passend en doeltreffend zouden zijn; (c) enig besluit te nemen of actie te ondernemen in het kader van de strafprocedure, waaronder bij het opleggen van een straf (Richtlijn Procedurele Waarborgen)
- ◆ Specifieke beschermingsbehoeften identificeren en bepalen of, en zo ja in welke mate, het slachtoffer in de loop van de strafrechtelijke procedure baat zal hebben bij speciale maatregelen (Richtlijn Slachtofferrechten)
- ◆ Kinderen bij het proces betrekken, met de bedoeling hen in staat te stellen beter deel te nemen aan de procedure als geheel.

Wie gebruikt de beoordeling en met welk doel?

- ◆ Bevoegde autoriteiten bij (a) het bepalen of er specifieke maatregelen ten aanzien van het kind moeten worden genomen; (b) het beoordelen van de geschiktheid en doeltreffendheid van eventuele voorzorgsmaatregelen ten aanzien van het kind en (c) bij het nemen van besluiten of het ondernemen van actie in het kader van een strafprocedure, waaronder het opleggen van een straf (Richtlijn Procedurele Waarborgen)
- ◆ Bevestigen van de rechten van slachtoffers
- ◆ Er kunnen verschillende autoriteiten betrokken zijn bij het bijdragen aan, beslissen en uitvoeren van beslissingen in verschillende landen. Soms zullen meerdere samenwerkende instanties nodig zijn.
- ◆ Het is belangrijk om te erkennen dat de individuele beoordeling ook relevant is voor professionals die het kind bijstaan, zoals bijvoorbeeld een juridisch adviseur, familieleden en voogden die bij een zaak betrokken zijn.

Wie voert de individuele beoordeling uit?

- ◆ In gang gezet door een strafrechtelijke procedure
- ◆ Uitgevoerd door gekwalificeerd personeel, waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van een multidisciplinaire aanpak (Richtlijn Procedurele Waarborgen)
- ◆ Wordt niet gespecificeerd (Richtlijn Slachtofferrechten)

Wat is de reikwijdte van de beoordeling?

- ◆ Deze houdt rekening met de persoonlijkheid en rijpheid van het kind, diens economische, sociale en familiale achtergrond en eventuele specifieke kwetsbaarheden; de omvang en de uitvoerigheid hangen af van de omstandigheden van de zaak, de maatregelen die kunnen worden opgelegd als het kind schuldig wordt bevonden aan het ten laste gelegde strafbare feit en het feit of het kind in het recente verleden al onderwerp is geweest van een individuele beoordeling (Richtlijn Procedurele Waarborgen)
- ◆ Deze houdt rekening met de bijzondere omstandigheden van ieder individueel minderjarig slachtoffer, waarbij rekening wordt gehouden met de meningen, behoeften en zorg van het kind (Richtlijn Bestrijding Seksueel Misbruik)

Wat is de rol en wat zijn de rechten van het kind?

- ◆ Nauwe betrokkenheid van het kind, de persoon die het ouderlijk gezag heeft of een andere geschikte volwassene en/of een gespecialiseerd beroepsbeoefenaar (Richtlijn Procedurele Waarborgen)
- ◆ Nauwe betrokkenheid van het slachtoffer, waarbij rekening wordt gehouden met diens wensen, waaronder de wens om geen aanspraak te maken op bijzondere maatregelen (Richtlijn Slachtofferrechten)
- ◆ Er wordt rekening gehouden met de meningen, behoeften en zorgen van het kind (Richtlijn Bestrijding Seksueel Misbruik)

Wanneer vindt de beoordeling plaats?

- ◆ Op het eerste passende moment van de procedure en vóór de tenlastelegging, met uitzonderingen; indien de elementen die ten grondslag liggen aan de individuele beoordeling substantieel veranderen, zorgen de lidstaten ervoor dat de individuele beoordeling tijdens de gehele strafprocedure wordt geactualiseerd (Richtlijn Procedurele Waarborgen).
- ◆ Slachtoffers moeten een tijdige beoordeling krijgen; indien de elementen die ten grondslag liggen aan de individuele beoordeling substantieel veranderen, zorgen de lidstaten ervoor dat de individuele beoordeling tijdens de gehele strafprocedure wordt geactualiseerd (Richtlijn Slachtofferrechten).
- ◆ Het moet desalniettemin mogelijk zijn om een tenlastelegging uit te brengen zonder dat er een individuele beoordeling is uitgevoerd, op voorwaarde dat dit in het belang van het kind is. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn indien een kind in voorlopige hechtenis zit en wachten op het beschikbaar komen van de individuele beoordeling het risico inhoudt dat deze voorlopige hechtenis onnodig wordt verlengd (Richtlijn Procedurele Waarborgen).

Uitzonderingen

- ◆ Op grond van de Richtlijn Procedurele Waarborgen mogen lidstaten afwijken van de verplichting een individuele beoordeling uit te voeren indien de omstandigheden van het geval deze afwijking rechtvaardigen, onder andere rekening houdend met de ernst van het ten laste gelegde strafbare feit en de maatregelen die genomen zouden kunnen worden als het kind schuldig wordt bevonden aan dat strafbare feit, en mits de afwijking verenigbaar is met het belang van het kind.
- ◆ In dat kader dient rekening te worden gehouden met alle relevante elementen, waaronder het feit of het kind in het recente verleden in het kader van een strafprocedure aan een individuele beoordeling is onderworpen, of het feit of de zaak voortgang kan vinden zonder een tenlastelegging.

Conclusie

Voortbouwend op bovenstaande elementen, zien de FOCUS-Parameters de verplichtingen behorende bij het uitvoeren en gebruik van de individuele beoordeling als een **proces**, en niet als een enkelvoudige stap, dat wordt uitgevoerd met behulp van een multidisciplinaire aanpak en gebruikt wordt door verschillende professionals die verantwoordelijkheden hebben met betrekking tot het kind in de gehele strafrechtelijke procedure.

Met het oog op deze elementen zien we dat dezelfde algemene principes als leidraad kunnen dienen voor de individuele beoordelingsprocedure die kan worden gebruikt voor alle kinderen die betrokken zijn bij gerechtelijke procedures, ongeacht hun rol (dus zowel voor minderjarige slachtoffers als voor kinderen die verdachte of beklaagde zijn).

De kern van alle individuele beoordelingsprocedures is de noodzaak om te focussen op de specifieke situatie van een kind, het kind in staat te stellen zijn procedurele rechten uit te oefenen en om de verschillende betrokken instanties en professionals uit te rusten met de benodigde informatie om te kunnen beslissen en de benodigde specifieke maatregelen uit te voeren.

1.3 Overzicht: het systeem dat de basis vormt voor individuele beoordelingsprocessen

Om de verplichting van het uitvoeren van een individuele beoordeling mogelijk te maken, moet er een systeem worden gerealiseerd dat onder meer de volgende elementen bevat:

- 1) Regelgeving (een duidelijke verplichting)
- 2) Procedures (gedefinieerd wie, wanneer, hoe, wat, waar, met welk doel)
- 3) Coördinatieprotocollen (omdat individuele beoordelingsprocedures doorgaans afhankelijk zijn van verschillende instanties die samenwerken om de individuele beoordeling uit te voeren, daaraan bij te dragen, te gebruiken en op te volgen)
- 4) Tools en praktische voorbeelden (zoals tools voor casemanagement of checklists)
- 5) Bekwame professionals (training)
- 6) Specifieke hulpmiddelen (bijvoorbeeld voor speciale gevallen en behoeften)
- 7) Verantwoordingsmechanismen, monitoring en evaluatie

Naslagwerk:

General Comment nr. 5 van het VN-Comité voor de Rechten van het Kind betreffende algemene maatregelen om het Kinderrechtenverdrag te implementeren (zie ook: FOCUS-beoordelingstool om de voortgang van de individuele beoordelingen te bepalen).

1.4 Profiel: individuele beoordelingen vanuit het perspectief van de praktijk

Professionals die betrokken zijn bij of gebruik maken van de individuele beoordeling zijn:

- ◆ Politieagenten
- ◆ Advocaten
- ◆ Maatschappelijk werkers
- ◆ Officieren van Justitie
- ◆ Rechters
- ◆ Studioverhoorders Reclasseringsmedewerkers
- ◆ Zorgprofessionals (inclusief artsen en psychologen)
- ◆ Personen die werkzaam zijn in justitiële inrichten of arrestantencomplexen
- ◆ Personen die werkzaam zijn bij instanties waarnaar kinderen worden doorverwezen
- ◆ Personen die betrokken zijn bij dienstverlening aan kinderen

Vragen van professionals rondom de individuele beoordeling kunnen zijn:

- ◆ Hoe kan ik bijdragen aan de beoordeling of deze uitvoeren, of gebruiken om het kind te helpen zijn rechten uit te oefenen?
- ◆ Welke kennis heb ik nodig met betrekking tot de verantwoordelijkheden/invloed die ik heb bij/op de situatie van het kind? (Bijvoorbeeld over procedures/waarborgen/resultaten)
- ◆ Waar kan ik kennis opdoen over de behoeften en situatie van het kind?
- ◆ Welke rol heb ik bij de individuele beoordeling? Moet ik:
 - ◆ De beoordeling doen?
 - ◆ Bijdragen aan de beoordeling?
 - ◆ Het kind ondersteunen tijdens de beoordeling?
 - ◆ Voorzien in de speciale behoefte van een bepaald kind tijdens de beoordeling? (Bijvoorbeeld een tolk)
 - ◆ De beoordeling updaten in een later stadium van de procedure?
 - ◆ De beoordeling gebruiken?
 - ◆ Samenwerken met andere professionals om de beoordeling te gebruiken?

1.5 Overzicht: het perspectief van het kind

- ◆ Kinderen betrokken bij een individuele beoordeling zijn onder andere:
 - ◆ Minderjarige slachtoffers
 - ◆ Kinderen die mogelijk slachtoffer zijn
 - ◆ Kinderen die verdachte zijn
 - ◆ Kinderen die beklaagde zijn

Vragen van kinderen rondom de individuele beoordeling kunnen zijn:

- ◆ Word ik geïnformeerd?
- ◆ Word ik ondersteund? Door wie en op welke manier?
- ◆ Wordt voorzien in mijn speciale behoeften bij de uitvoering van de beoordeling?
- ◆ Word ik gevraagd mijn toestemming te verlenen voor deelname aan de beoordeling en kan ik hierop reageren?
- ◆ Op welke manier kan ik deelnemen?
- ◆ Hoe kindvriendelijk is de beoordelingsprocedure?
- ◆ Wordt mijn mening gehoord?
- ◆ Worden mijn opvattingen gerespecteerd?
- ◆ Heb ik toegang tot de informatie over mijzelf?
- ◆ Hoe wordt mijn privacy gerespecteerd?
- ◆ Hoe zorgt de beoordeling ervoor dat ik mijn rechten kan uitoefenen?

De FOCUS-Parameters

Overzicht van de Parameters

Of het nu gaat om slachtoffers, beklaagden of verdachten; kinderen die betrokken zijn in het strafrecht hebben baat bij een individuele beoordeling van al hun persoonlijke omstandigheden, met het oog op het nemen van de juiste maatregelen die nodig zijn voor hun behoeften, zowel tijdens de strafrechtelijke procedure als de kindbeschermings- en welzijnsprocedures die daaruit voortvloeien

PARAMETER NR. 2 INCLUSIVITEIT

De procedure van het uitvoeren en gebruiken van een individuele beoordeling wordt dusdanig aangepast dat rekening wordt gehouden met de behoeften van alle kinderen, ongeacht hun leeftijd, nationaliteit, persoonlijke omstandigheden of eigenschappen

PARAMETER NR. 3 PARTICIPATIE

Informereren, ondersteunen en assisteren door het kind informatie te geven, te betrekken en naar het kind te luisteren, hun toestemming te vragen, rekening te houden met hun mening en ze in staat te stellen hun rechten uit te oefenen

PARAMETER NR. 4 KINDGERICHTE EN KIND SENSITIEVE PROCEDURE

De individuele beoordeling zou moeten plaatsvinden op dusdanige wijze dat de behoeften van het kind centraal staan (bijvoorbeeld waar mogelijk in een kindvriendelijke omgeving), waarbij het belang van het kind de eerste overweging vormt

PARAMETER NR. 5 CONTINU EN ACTUEEL

De individuele beoordeling vindt plaats op het eerst mogelijke moment maar moet daarna wellicht worden geactualiseerd, de beoordeling zelf draagt bij aan alle handelingen tijdens de gehele strafprocedure en daarbuiten

PARAMETER NR. 6 MULTIDISCIPLINAIR EN IN SAMENWERKING

Het kind moet kunnen rekenen op een individuele beoordeling waarbij gebruik is gemaakt van een multidisciplinaire aanpak, waarbij samengewerkt wordt door de betrokken professionals

PARAMETER NR. 7 KWALITEIT

De individuele beoordeling wordt uitgevoerd door gekwalificeerd, opgeleid personeel

PARAMETER NR. 8 VOORZIEN VAN JUISTE MIDDELEN/VERDUURZAAMD

De individuele beoordeling moet een proces zijn met naar behoren toegewezen middelen, in termen van capaciteitsopbouw en samenwerking tussen instanties

PARAMETER NR. 9 GERICHT OP EFFECT

Een individuele beoordeling wordt uitgevoerd als een concrete maatregel om tot concrete resultaten te komen om aan de rechten en behoeften van kinderen te voldoen

PARAMETER NR. 10 GERICHT OP VOORUITGANG (BIJDRAGEN AAN LEERPROCES)

Regelmatige evaluatie van de ervaringen in het kader van de procedure leidt tot systematische verbeteringen bij het inspelen op de behoeften van kinderen in de strafrechtelijke procedure

Parameter nr. 1: Holistisch en allesomvattend

Of het nu gaat om slachtoffers, beklaagden of verdachten, kinderen die betrokken zijn in het strafrecht hebben baat bij een individuele beoordeling van al hun persoonlijke omstandigheden met het oog op het nemen van de juiste maatregelen die nodig zijn voor hun behoeften zowel tijdens de strafrechtelijke procedure als de kinderbeschermings- en welzijn procedures die daaruit voortvloeien

Achtergrond:

Wanneer kinderen betrokken zijn bij een strafrechtelijke procedure, of dat nu is als slachtoffer of als verdachte/beklaagde, heeft de staat een verplichting om verantwoordelijkheid te nemen bij zowel de strafrechtelijke procedure als op het gebied van kinderbescherming en welzijn.

Een beoordeling van de individuele omstandigheden van het kind ("de individuele beoordeling") dient als voorportaal voor ieder kind in alle strafrechtelijke en kinderbeschermingsprocedures die voortvloeien uit een vermeend misdrijf. De rechten en behoeften van het kind, als een kind, worden van meet af aan beoordeeld. De beoordeling is ook bedoeld om ervoor te zorgen dat kinderen te allen tijde hun recht op een kindgerichte strafrechtelijke procedure en andere noodzakelijk sociale, beschermende of educatieve maatregelen kunnen uitoefenen.

Derhalve moet de beoordeling rekening houden met: (i) de integrale omstandigheden van het kind en (ii) gericht zijn op alle relevante verantwoordelijkheden van de staat jegens het kind met betrekking tot de kwestie die aanleiding geeft tot de procedure (strafrechtelijk dan wel in het kader van kinderbescherming) en (iii) ervoor zorgen dat alle noodzakelijke maatregelen om in de behoeften en rechten van het kind te voorzien naar behoren kunnen worden geëvalueerd (een holistische en allesomvattend benadering).

Er moet in het bijzonder rekening worden gehouden met de persoonlijkheid en rijpheid van het kind, diens economische, sociale en familiale achtergrond en eventuele specifieke kwetsbaarheden.

INDICATOREN

- ◆ De reikwijdte van de beoordeling moet voldoende zijn om recht te doen aan de gehele situatie van het kind
- ◆ Adequate informatiebronnen over de omstandigheden van het kind
- ◆ Voldoende tijd om de beoordeling uit te voeren
- ◆ Dezelfde processen voor alle kinderen, dus zowel minderjarige slachtoffers als verdachten/beklaagden

- ◆ Betrokkenheid van zowel strafrechtelijke als kinderbeschermings-/welzijnsorganisaties
- ◆ Beschikbaarheid van informatie voor zowel de strafrechtelijke procedure als de kinderbeschermings-/welzijnsprocedure
- ◆ Beoordelingen moeten specifiek gericht zijn op alle behoeften van het kind en om alle passende maatregelen af te te wegen gedurende de procedures

Parameter nr. 2: Inclusiviteit

De procedure van het uitvoeren en gebruiken van een individuele beoordeling wordt dusdanig aangepast dat rekening wordt gehouden met de behoeften van alle kinderen, ongeacht hun leeftijd, nationaliteit, persoonlijke omstandigheden of eigenschappen

Achtergrond:

Minderjarige verdachten of beklaagden, en soms slachtoffers, worden soms gediscrimineerd op basis van hun individuele eigenschappen of sociale omstandigheden.

Geen enkel kind zou moeten worden uitgesloten van een individuele beoordeling op basis van hun persoonlijke kenmerken of sociale omstandigheden.

De individuele beoordeling is immers een instrument om ervoor te zorgen dat tijdens een procedure aandacht wordt besteed aan de specifieke omstandigheden van kinderen. Hierdoor kunnen bepaalde problemen of kwetsbaarheden van een kind worden geïdentificeerd.

Evenzo moeten individuele beoordelingen daar waar nodig worden aangepast, om rekening te houden met de specifieke behoeften van kinderen.

In sommige gevallen kan dit betekenen dat bij een individuele beoordeling aanvullende expertise of informatiebronnen nodig zijn.

Een kind met speciale behoeften kan bijvoorbeeld speciale ondersteuning nodig hebben tijdens een beoordeling. Een kindmigrant heeft misschien de hulp nodig van een tolk. Culturele bemiddelaars kunnen ook een belangrijke rol spelen bij het ontcijferen van de omstandigheden van een kind uit een ander land.

INDICATOREN

- ◆ Alle kinderen krijgen een individuele beoordeling
- ◆ Gelijke behandeling is gegarandeerd bij de uitvoering en het gebruik van de individuele beoordelingsprocedure
- ◆ De individuele beoordelingsprocedure is aangepast aan specifieke problemen die kunnen spelen bij kinderen (zoals gendervraagstukken, LGBTI, medische behoeften en omstandigheden van etnische minderheden zoals Romakinderen)

- ◆ Er zijn speciale stappen of maatregelen genomen om de situatie van kinderen met speciale behoeften aan te pakken, bijvoorbeeld aangepaste procedures voor kinderen met een handicap
- ◆ Daar waar nodig is gespecialiseerde expertise ingeschakeld
- ◆ Betrek waar nodig extra hulpmiddelen (bijvoorbeeld een tolk)
- ◆ Specificeer de behoeften van het kind met het oog op hun deelname aan de procedure
- ◆ Gebruik van gespecialiseerde hulpmiddelen (bijvoorbeeld voor jongere kinderen of kinderen met ontwikkelingsproblematiek)
- ◆ Training voor professionals op het gebied van de individuele beoordelingsprocedure is nodig om ervoor te zorgen dat van discriminatie nooit sprake is en er aandacht is voor specifieke behoeften

Parameter nr. 3: Participatie

Informereren, ondersteunen en assisteren door het kind informatie te geven, te betrekken en naar het kind te luisteren, hun toestemming te vragen, rekening te houden met hun mening en ze in staat te stellen hun rechten uit te oefenen

Achtergrond:

De individuele beoordelingsprocedure moet dienen als centraal middel om ervoor te zorgen dat het kind deel kan nemen aan de strafprocedure in zijn geheel en toegang heeft tot de procedurele waarborgen die er voor hem zouden moeten zijn.

Kinderen moeten worden gehoord over alle zaken die hen aangaan. De individuele beoordeling moet tot stand komen met nauwe betrokkenheid van het kind, waarbij hun opvattingen, behoeften en zorgen worden gehoord.

Om ervoor te zorgen dat het kind de mogelijkheid en gelegenheid heeft om deel te nemen aan de individuele beoordeling, moet het kind informatie en advies ontvangen over de procedure.

Hieronder valt ook juridische bijstand voor het kind, met name voor zover de beoordeling betrekking heeft op omstandigheden die relevant kunnen zijn voor de strafbaarheid van het kind.

Hierbij hoort ook de ondersteuning van een onafhankelijk voogd in zaken waar een belangenconflict speelt met ouders, of waar geen ouder aanwezig is.

Er moet toestemming van het kind worden gevraagd om mee te doen aan de individuele beoordeling. Een kind heeft ook het recht om niet deel te nemen aan de individuele beoordeling.

De individuele beoordeling van de omstandigheden van het kind ondermijnt niet het recht op verdediging, inclusief het recht om te zwijgen. Bij de procedure moet een juridisch adviseur aanwezig zijn als waarborg.

Om de privacy van het kind te beschermen moeten er ook gegevensbeschermingswaarborgen zijn.

De mening van het kind moet uitdrukkelijk worden gevraagd wanneer het gaat over belangrijke elementen van de beoordeling. De bevindingen van de beoordeling worden met het kind gedeeld op een manier die geschikt is voor diens leeftijd en begripsniveau.

INDICATOREN

- ◆ Beschikbaarheid van informatie over de individuele beoordeling op een kindvriendelijke wijze en leeftijdsadequaat
- ◆ Zorg voor de juiste ondersteuning van het kind (onafhankelijke ondersteuning/rol van ouder indien van toepassing/juridisch adviseur)
- ◆ Toestemmingsformulier voor het kind of diens voogd voor deelname aan de beoordeling
- ◆ Betrokkenheid van een juridisch adviseur om ervoor te zorgen dat het recht op verdediging niet wordt ondermijnd
- ◆ Kindvriendelijke communicatie tijdens ieder gesprek in het kader van de beoordeling
- ◆ Gebruik van digitale hulpmiddelen voor communicatie met het kind, daar waar de omstandigheden dit toelaten of bevorderen
- ◆ Naar de mening van het kind wordt nadrukkelijk gevraagd en er wordt rekening mee gehouden
- ◆ Aan het kind wordt informatie verstrekt over hoe de beoordeling bijdraagt aan de besluitvorming
- ◆ Privacymaatregelen zijn aanwezig om de vertrouwelijkheid van de gegevens van het kind te waarborgen
- ◆ Training van de betrokken professionals in kindvriendelijke communicatietechnieken
- ◆ De mening van het kind moet uitdrukkelijk worden gevraagd over de belangrijkste elementen van de beoordeling. Bevindingen van de beoordeling moeten met het kind worden gedeeld op een manier die past bij hun leeftijd en begrip.

Parameter nr. 4: Kindgerichte en kind sensitieve procedures

De individuele beoordeling zou moeten plaatsvinden op dusdanige wijze dat de behoeften van het kind centraal staan (bijvoorbeeld waar mogelijk in een kindvriendelijke omgeving), waarbij het belang van het kind de eerste overweging vormt

Achtergrond

Individuele beoordelingen moeten kindgericht zijn en op kindvriendelijke en begrijpelijke manier worden uitgevoerd. Bij alle zaken die het kind aangaan, vormen zijn of haar belangen de eerste overweging.

INDICATOREN

- ◆ **Locatie:** zorg ervoor dat de ruimte waar de individuele beoordeling plaatsvindt kindvriendelijk is (vermijd een intimiderende omgeving)
- ◆ **Timing:** zorg ervoor dat bij de timing van een individuele beoordeling rekening wordt gehouden met de omstandigheden van het kind (timing van het gesprek, pauzes, etc.)
- ◆ **Personeel:** betrek professionals die getraind zijn in de ontwikkeling van kinderen, kinderrechten en communicatie met kinderen (vermijd vijandige technieken)
- ◆ **Ondersteuning:** zorg ervoor dat het kind passende ondersteuning ontvangt door ouders en voogden te betrekken (waar en wanneer passend)
- ◆ **Behoud de belangen van het kind als eerste overweging gedurende het proces:** neem maatregelen om voor het emotionele welzijn van het kind te zorgen

Parameter nr. 5 Continu en actueel

De individuele beoordeling vindt plaats op het eerst mogelijke moment maar moet daarna wellicht worden geactualiseerd, de beoordeling zelf draagt bij aan alle handelingen tijdens de gehele strafprocedure en daarbuiten

Achtergrond

De individuele beoordeling moet in een vroeg stadium worden gedaan, zodat daarin informatie kan worden opgenomen over de vereiste procedurele waarborgen en kindbeschermingsmaatregelen die moeten worden getroffen.

De beoordeling moet worden bijgewerkt op het moment dat de omstandigheden van het kind veranderen. Dit is belangrijk, omdat dingen in het leven van een kind gemakkelijk kunnen veranderen, waarmee rekening gehouden moet worden.

Dit vereist dat de omstandigheden van het kind gemonitord worden met passende middelen.

Een individuele beoordeling moet tijdig beschikbaar zijn, om te gebruiken voor de doeleinden waarvoor deze bedoeld is.

De beoordeling moet tijdens de procedure doorlopend worden gebruikt om zo bij de verschillende stappen in de procedure aan de orde te komen en als basis te dienen voor alle maatregelen.

INDICATOREN

- ◆ Er vindt een beoordeling plaats op of rondom het eerste contact tussen kind en politie of hulpverlening als gevolg van een verdenking van een strafbaar feit.
- ◆ Het systeem is zo ingericht dat een individuele beoordeling kan worden geactualiseerd door professionals die bij het kind zijn betrokken
- ◆ Het systeem is zo ingericht dat periodieke monitoring plaatsvindt van veranderingen in de omstandigheden van het kind
- ◆ Het systeem is zo ingericht dat de individuele beoordeling bijdraagt aan de besluitvorming gedurende de procedure

Parameter nr. 6 Multidisciplinair en in samenwerking

Het kind moet kunnen rekenen op een individuele beoordeling waarbij gebruik is gemaakt van een multidisciplinaire aanpak, waarbij samengewerkt wordt door de betrokken professionals

Achtergrond:

Een multidisciplinaire aanpak zorgt ervoor dat een diversiteit aan kennis en vaardigheden bijdragen aan de individuele beoordeling van het kind.

Hierdoor kan goed rekening worden gehouden met de verschillende dimensies van de omstandigheden van het kind. Een multidisciplinaire aanpak vergemakkelijkt het identificeren van bepaalde problemen of kwetsbaarheden van het kind.

Een zorgprofessional kan dan bijvoorbeeld bepalen of een kind een cognitieve of persoonlijkheidsstoornis heeft, die soms het gevolg is van traumatische hersenletsel.

Een multidisciplinaire aanpak in het kader van de individuele beoordeling heeft een grote impact op de interactie van het kind in het strafrechtssysteem, inclusief de kans op recidivegevaar bij minderjarige plegers. Deze kinderen hebben mogelijk neurorevalidatie nodig. Wanneer dit tijdens de individuele beoordeling wordt ontdekt, is dit een belangrijke punt in de procedure, zowel voor het kind als in het proces.

Een multidisciplinaire aanpak zorgt er ook voor dat de uitkomst van de individuele beoordeling kan bijdragen aan alle verschillende procedures waar het kind bij betrokken is en relevant is voor alle verschillende professionals die verantwoordelijk zijn voor de situatie van het kind tijdens de procedure, of de situatie die voortvloeit uit de procedure.

Door deze professionals in staat te stellen samen te werken kan zowel een holistische als een efficiënte aanpak worden gegarandeerd. Het zorgt er eveneens voor dat het kind niet steeds opnieuw een beoordelingsprocedure hoeft te ondergaan, met het risico dat, in het geval van minderjarige slachtoffers, hun trauma verergert of (bij het kind) zorgt voor andere problemen.

“We received compelling evidence that another important consideration for young adults in the criminal justice system is the potential presence of atypical brain development... those who persist in criminal behaviour into adulthood are more likely to have neuropsychological deficits, including cognitive difficulties with thinking, acting, and solving problems, emotional literacy and regulation, learning difficulties and language problems associated with [often due to] traumatic brain injury.

Tom McMillan
Scottish Parliament, Justice Committee
report on TBI & Prisons

INDICATOREN

- ◆ Betrokkenheid van verschillende professionals (politieagenten, hulpverlening, medische zorgprofessionals, onderwijsprofessionals, etc.)
- ◆ Betrokkenheid van verschillende instanties
- ◆ Protocollen voor de samenwerking tussen de instanties
- ◆ Casemanagementvergaderingen en tools
- ◆ Protocollen voor het delen van gegevens tussen professionals, in overeenstemming met regels ten aanzien van gegevensbescherming

Parameter Nr. 7: Kwaliteit

De individuele beoordeling wordt uitgevoerd door gekwalificeerd, opgeleid personeel

Achtergrond:

Om kinderen en hun behoeften zo goed mogelijk te begrijpen moet op alle niveaus goed getraind en gekwalificeerd personeel betrokken zijn. Daaronder valt ook training op het gebied van de ontwikkeling van kinderen en kinderpsychologie. Bovendien behelst dit training op het gebied van de rechten van het kind en communicatie met kinderen.

Idealiter is de opleiding multidisciplinair. Er moet daarnaast op regelmatige basis scholing plaatsvinden.

Bij voorkeur moet het systeem zodanig worden ingericht dat de regelmatige inzet van gekwalificeerd opgeleid personeel wordt gewaarborgd om ervoor te zorgen dat zij de relevante beroepservaring kunnen opbouwen en behouden.

INDICATORS

- ◆ Er zijn specifieke vereisten op het gebied van kwalificaties en ervaring voor professionals die de beoordelingen uitvoeren
- ◆ Betrokkenheid van de juiste groep professionals
- ◆ Zorg voor opleiding van politieagenten, hulpverlening, advocaten, rechters, mediators en jeugdbeschermers.
- ◆ Voldoende inhoudelijke training (die training zou moeten inhouden kinderrechten, ontwikkeling van het kind en communicatie met kinderen)
- ◆ Permanente opleiding , in plaats van een eenmalige training
- ◆ Er worden opleidingscriteria opgesteld
- ◆ Inzet van gespecialiseerde kindteams bij zaken betreffende kinderen
- ◆ Er vindt regelmatig supervisie of intervisie plaats

Parameter Nr. 8:

Voorzien van de juiste middelen/verduurzaam

De individuele beoordeling moet een proces zijn met naar behoren toegewezen middelen, in termen van het vergroten van capaciteit en de samenwerking tussen instanties

Achtergrond:

De individuele beoordeling zelf moet aan te passen zijn, met een reikwijdte die in overeenstemming is met de specifieke omstandigheden van het kind.

In sommige gevallen zal behoefte zijn aan een meer gedetailleerde beoordeling, waarbij veel hulpmiddelen moet worden ingezet. In andere gevallen zal de beoordeling eenvoudiger zijn.

Meer in het algemeen moet het systeem voor het uitvoeren van de individuele beoordeling van voldoende middelen zijn voorzien.

Hulpmiddelen zijn onder meer de betrokken professionals, ondersteuningsdiensten, tools, checklists, opleiding, ad hoc-deskundigen, digitale technologie voor casemanagement (wie kan in deze digitale omgeving en met welk doel?) en een stabiele financiering.

INDICATOREN

- ◆ Toegewezen (overheids)financiering ter ondersteuning van individuele beoordelingsprocedures
- ◆ Geschikte beschikbare locaties
- ◆ De betrokken organisaties zijn goed uitgerust om de taken uit te voeren
- ◆ Voldoende personeel (werklast niet te hoog)
- ◆ Maatregelen ter ondersteuning van stabiele teams (bijvoorbeeld de oprichting van gespecialiseerde teams)
- ◆ Beschikbaarheid van ondersteunende tools/hulpmiddelen
- ◆ In individuele gevallen, een goede planning van het proces om vast te stellen wat nodig is om een gedegen individuele beoordeling te maken; beschikbaarheid van hulpmiddelen voor individuele gevallen

Parameter Nr. 9: Gericht op effect

Een individuele beoordeling wordt uitgevoerd als een concrete maatregel om tot concrete resultaten te komen om aan de rechten en behoeften van kinderen te voldoen

Achtergrond:

De individuele beoordeling is niet een hokje dat moet worden afgevinkt.

Deze moet worden meegenomen in de besluitvorming ten aanzien van de behoeften en rechten van kinderen, op het gebied van de maatregelen die voor hen moeten worden genomen bij de strafrechtelijke procedure (bijvoorbeeld voorbereiding op een verhoor, maatregelen om risico op intimidatie te ondervangen).

De beoordeling zou ook moeten bijdragen aan de beslissing welke diensten beschikbaar zijn voor het kind vanuit een maatschappelijk, educatief of gezondheidsperspectief.

De beoordeling moet bepaalde aspecten van de beslissingen die voortvloeien uit of verband houden met de strafprocedure, als informatie genereren, met inbegrip van bijvoorbeeld mogelijkheden voor herstelrecht.

INDICATORS

- ◆ Draagt bij aan een reeks maatregelen (bijvoorbeeld procedurele waarborgen, educatieve, maatschappelijke, beschermings- of gezondheidsmaatregelen)
- ◆ Door betrokkenheid van verschillende instanties
- ◆ Door betrokkenheid van verschillende professionals
- ◆ Via de juiste professionals die toegang hebben tot de individuele beoordeling
- ◆ Gebruik in zowel strafrechtelijke als kindbeschermings- en welzijnsprocedures

Voorbeelden van bijzondere procedurele waarborgen in strafprocedures die moeten worden gebaseerd op informatie uit de individuele beoordeling	Voorbeelden van kindbeschermings- en welzijnsmaatregelen die moeten worden gebaseerd op informatie uit de individuele beoordeling in de verschillende settings
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Minderjarige slachtoffers ◆ Kinderen die verdachte of beklagde zijn ◆ Informatie, bijstand en ondersteuning ◆ Toegang tot juridische bijstand ◆ Gratis juridische bijstand ◆ Voogdijdschap (in het geval van een conflict met familie) ◆ Gespreksomstandigheden – opnames etc. ◆ Maatregelen die relevant zijn voor de straf ◆ Herstelrecht 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Fysieke gezondheid ◆ Mentale gezondheid ◆ Kinderbeschermingsmaatregel ◆ Maatschappelijke dienstverlening ◆ Onderwijs ◆ Maatregelen met betrekking tot hechtenis/voorarrest/detentie

Parameter Nr. 10:

Gericht op vooruitgang (bijdragen aan leerproces)

Regelmatige evaluatie van de ervaringen in het kader van de procedure leidt tot systematische verbeteringen bij het inspelen op de behoeften van kinderen in de strafrechtelijke procedure

Achtergrond:

Om vooruitgang te kunnen boeken in het bereiken van kindvriendelijke procedures.

Het proces voor de beoordeling van de individuele omstandigheden en behoeften van een kind moet worden geëvalueerd, gemonitord en aangepast om rekening te houden met nieuwe trends, ontwikkelingen en goede praktijkvoorbeelden. Dit impliceert een goed systeem van uitwisseling, onderzoek, monitoring en gegevensverzameling.

Een goed systeem is ook gericht op het bereiken van een breed scala aan belanghebbenden (waaronder het publiek), de noodzaak om te werken aan het verbeteren van het bewustzijn rondom het belang van kindvriendelijke procedures, en de noodzaak om individuele beoordelingen uit te voeren om ervoor te zorgen dat het belang van het kind een primaire overweging is bij acties in hun verband. Dit alles draagt bij aan een solide opbouw van het systeem.

INDICATORS

- ◆ Het proces van de individuele beoordeling wordt regelmatig geactualiseerd en gemonitord op beleids- en praktijkniveau
- ◆ De voortgang in het systeem wordt getoetst
- ◆ Specifieke uitdagingen lokaliseren en aanpakken
- ◆ Relevante gegevenspunten worden verzameld en beoordeeld. Betrokken instanties wisselen ervaringen uit
- ◆ Systematische samenwerking met partijen voor wie de individuele beoordeling van belang is (bijvoorbeeld het onderwijs, zorgprofessionals)
- ◆ Bewustmaking van het publiek
- ◆ Leren van goede internationale praktijkvoorbeelden

VOLG ONS VOOR MEER UPDATES

Terre des hommes in Europe

tdh-europe.org
twitter.com/TdhEurope
www.facebook.com/TdhEurope

Terre des hommes Hellas

www.facebook.com/tdh.greece
twitter.com/tdh_greece

Terre des hommes Romania

tdh.ro
www.facebook.com/TdhRomania

Child Circle

www.childcircle.eu
twitter.com/ChildCircle.EU

Child Rights Center, Serbia

cpd.org.rs
www.facebook.com/Centarzapravadeteta

Defence for Children The Netherlands

www.defenceforchildren.nl
twitter.com/DefenceChildren
www.facebook.com/DefenceForChildrenNL

Social Activities and Practice Institute, Bulgaria

www.sapibg.org/bg
www.facebook.com/sapibg

Medegefinancierd door het
programma Rechten, Gelijkheid,
Burgerschap van de EU (2014-2020)

